

Broj: 06-04-39-11/23
Sarajevo, 04.07.2023.godine

**SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
-OVDJE-**

Predmet: Izjašnjenje na zastupničku inicijativu zastupnica Admela Hodžić, dostavlja se

Zastupnica Admela Hodžić je dana 14.06.2023. godine uputila zastupničku inicijativu, koja glasi:
"Na osnovu čl. 106. i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka) podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo i Ministarstvu za boračka pitanja Kantona Sarajevo da u što skorije vrijeme poduzmu sve potrebne aktivnosti i obezbijede sve potrebne uslove kako bi se usvojio Prijedlog izmjene i dopune Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/22) a koji se odnosi na sljedeće:

**Član 4.
(Uslovi za ostvarivanje dopunskih prava)**

Dodaje se novi stav (4) koji glasi:

(4) Jedan od uslova ostvarivanja prava po ovom zakonu za lica iz člana 1. ovog Zakona je da umjesto uslova, iz stava (2) ovog člana koji glasi "najmanje deset godina neprekidno do 01.01. one godine u kojoj se predaje zahtjev za ostvarivanje dopunskog prava" mogu ostvariti prava ako su se vratili u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska, pod uslovom da im je posljednja prijava prebivališta u Federaciji Bosne i Hercegovine bila u Kantonu Sarajevo do dana posljednje prijave za povratak, odnosno obnove stambene jedinice u mjestu povratka u entitetu Republika Srpska. Ostvarivanje prava iz ovog stava se odnosi isključivo na ostvarivanje prava iz člana 6. (Dopunska prava), stava (1) pod: a), b), c), h), i), j), k), t), u), v), aa), bb), cc), hh).

U konačnici **Član 4. mijenja se i glasi:**

(Uslovi za ostvarivanje dopunskih prava)

(1) Prava po ovom zakonu mogu ostvariti branioци koji su proveli u Oružanim snagama R BiH najmanje godinu dana i lica koje je kao maloljetno stupilo u Oružane snage R BiH u periodu datom u definiciji branioца po federalnom zakonu, pod uvjetom da ne postoje okolnosti iz člana 36. federalnog zakona.

(2) Jedan od uvjeta ostvarivanja prava po ovom zakonu za lica iz člana 1. ovog zakona je da imaju prijavljeno prebivalište, odnosno boravište na području Kantona, najmanje deset godina neprekidno

do 01.01. one godine u kojoj se predaje zahtjev za ostvarivanje dopunskog prava i odnosi se na prava iz čl. 27., 31., 32., 33., 34., 36., 51., 56. i 63. Izuzetno, za lica koja ostvaruju prava iz čl. 40. i 67. ovog zakona, dužina neprekidnog prebivališta/boravišta na području Kantona propisana je u tim članovima. Za ostvarivanje ostalih prava po ovom zakonu uvjet je da imaju prebivališta/boravišta na području Kantona i na dan predaje zahtjeva za ostvarivanje prava, a na lica iz čl. 29. i 35. ovog zakona ovaj uvjet se ne primjenjuje.

(3) Pojam „neprekidno“ iz stava (2) ovog člana podrazumijeva i prekide u boravištu/prebivalištu, ne duže od tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine, ukoliko se isti odnose na prijavu u mjesto prijeratnog prebivališta. Ovako definiran pojam „neprekidno“ ne odnosi se na čl. 40. i 67. ovog zakona, jer korisnici ovih prava moraju imati kontinuitet boravka bez prekida.

(4) Jedan od uslova ostvarivanja prava po ovom zakonu za lica iz člana 1. ovog Zakona je da umjesto uslova, iz stava (2) ovog člana koji glasi "najmanje deset godina neprekidno do 01.01. one godine u kojoj se predaje zahtjev za ostvarivanje dopunskog prava" mogu ostvariti prava ako su se vratili u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska, pod uslovom da im je posljednja prijava prebivališta u Federaciji Bosne i Hercegovine, bila u Kantonu Sarajevo, do dana posljednje prijave za povratak, odnosno obnove stambene jedinice u mjestu povratka u Entitetu Republika Srpska. Ostvarivanje prava iz ovog stava se odnosi isključivo na ostvarivanje prava iz člana 6. (Dopunska prava), stava (1) pod: a), b), c), h), i), j), k), t), u), v), aa), bb), cc), hh).

Obrazloženje

Odjeljak A – koji se odnosi na dopunska prava, član 6. smatram da je neophodno za naše građane koji pripadaju braniteljskoj populaciji i koja je najzaslužnija za odbranu naše zemlje omogućiti barem dio minimalnih prava koja se odnose na veoma važnu zdravstvenu i životnu skrb, a koju sigurno neće dobiti u Entitetu RS i svi znamo zašto je to tako. Jedinu pomoći i zaštitu koju mogu dobiti zavisi upravo od naše brige i empatije prema ovoj populaciji. Borce Armije R BiH moramo priznavati i uvažavati na poseban način i u RS-u kao što to radimo i ovdje u Kantonu Sarajevo.

Smatram da je neophodno da imaju minimum zaštite i pomoći kao što su:

- a) zdravstvena zaštita;
- b) banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija);
- c) naknada putnih troškova i troškova za liječenje u inostranstvu;
- h) prvenstvo upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje;
- i) stipendiranje;
- j) pravo na obavezne udžbenike za redovno školovanje, školski pribor i užinu;
- k) prednost pri smještaju u đačke i studentske domove;
- t) naknada troškova dženaze - sahrane;
- u) podizanje nišana - nadgrobnog spomenika;
- v) pravo dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja na obavještanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti;
- aa) dječiji dodatak;
- bb) pravo na dodjelu jednokratne novčane pomoći;
- cc) novčana egzistencijalna naknada;
- hh) dodjela sredstava za održivi povratak.

(2) Prava iz stava (1) ovog člana ostvaruju se u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

Obzirom da Zakon o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/22), kao i izmjene i dopune istog, govori i obrađuje pitanja koja su u nadležnosti Kantona Sarajevo, iz tog razloga se obraćam Vladi Kantona Sarajevo i nadležnom ministarstvu.

Imajući u vidu da jedan određeni broj lica iz člana 1. ovog Zakona vratio u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska i da zakonima tog entiteta nisu obuhvaćeni nisu obuhvaćeni pripadnici Armije RBiH, te da nemaju gdje ostvariti prava koja tretira Zakon o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine. Smatram da je kategorija lica iz člana 1. ovog Zakona diskriminirana i da bi usvajanjem predloženih izmjena bila uklonjena diskriminacija ove kategorije lica iz člana 1.

Znajući da su to starije i ranjavane osobe, da su mnogi u lošem zdravstvenom stanju, da im je pored bolničkog liječenja potrebno korištenje banjškog liječenja kao i korištenje drugih prava iz ovog Zakona, a koje u mjestu povratka ne mogu ostvariti.

Smatram da bi bilo neophodno usvojiti ove predložene izmjene, Vlasti u Entitetu Republika Srpska, sigurno neće omogućiti prava iz ovog Zakona.

Molim nadležne da što prije pristupe realizaciji ove inicijative u korist demobilisanih i penzionisanih boraca Armije RBiH koji su se vratili u prijeratno mjesto prebivališta.

Na pokrenutu zastupničku Inicijativu dajemo slijedeće

IZJAŠNJE

Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) vrši upravne i stručne poslove utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima u oblasti ostvarivanja prava članova porodica šehida, članova porodica poginulih, umrlih i nestalih branioca, ratnih vojnih invalida i članova njihovih porodica, dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova porodica poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, demobiliziranih branioca, dobrovoljaca, organizatora otpora, veterana, ratnih vojnih zarobljenika i lica koja su kao maloljetna stupila u Oružane snage R BiH, kao lica zaslužnih u odbrambeno-oslobodilačkom ratu sa područja Kantona Sarajevo, kao i vođenje i podržavanje aktivnosti na očuvanju tekovina odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995. godine, održavanju manifestacija i drugih sličnih projekata.

Odredbama Zakona o pravima lica koja se iz Kantona Sarajevo vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/13), između ostalog, propisana su lica koja mogu ostvariti prava, pravni okvir za ostvarivanje prava, prava iz boračko-invalidske zaštite i organi koji vode postupak, prava iz zdravstvene zaštite i drugo.

Prava iz Zakona o pravima lica koja se iz Kantona Sarajevo vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta (član 2.) mogu ostvariti lica:

a) koja su se dobrovoljno vratila i prijavila prebivalište u mjesto prijeratnog prebivališta u Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i koja su imala boravište u Kantonu Sarajevo po osnovu statusa raseljenog lica ili

b) koja su se dobrovoljno vratila i prijavila prebivalište u mjesto prijeratnog prebivališta u Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i koja su imala prebivalište u Kantonu Sarajevo kojem je prethodio status raseljenog lica. Navedena lica ostvaruju prava ukoliko su prije stupanja na snagu tog Zakona imala navedeno boravište odnosno prebivalište u Kantonu Sarajevo i pod uslovom da ista prava ne ostvaruju u mjestu prijeratnog prebivališta.

Članom 3. stav (2) Zakona o pravima lica koja se iz Kantona Sarajevo vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta propisano je da se prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite ostvaruju u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine, a članom 5. istog Zakona uređeno je da lica, u skladu sa uslovima i načinom ostvarivanja prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite koji su uređeni Zakonom o pravima boraca imaju slijedeća prava:

a) banjško i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija);

- b) naknada putnih troškova i troškova za liječenje u inostranstvu;
- c) prvenstvo upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje;
- d) stipendiranje;
- e) dodjela sredstava za održivi povratak;
- f) naknada troškova dženaze - sahrane;
- g) podizanje nišana - nadgrobnog spomenika;
- h) mjesečna novčana primanja;
- i) na besplatne obavezne udžbenike za redovno školovanje, školski pribor i užinu;
- j) prednost pri smještaju u đačke i studentske domove;
- k) jednokratne novčane pomoći;
- l) pravo dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja na obavještanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti;
- m) na obezbjeđenje ogrijeva.

Istim članom definisani su organi koje vode postupak, kao i da se mjesna nadležnost prvostepenih organa određuje prema mjestu posljednjeg boravišta ili posljednjeg prebivališta u Kantonu Sarajevo lica iz člana 2. tog Zakona.

Pored navedenog, ističemo da su članom 4. Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/22) (u daljnjem tekstu: Zakon) propisani uvjeti za ostvarivanje prava, između ostalih, i uvjet prijavljenog prebivališta-boravišta na području Kantona Sarajevo te su definisana dopunska prava na koje se određeni uvjet prebivališta-boravišta odnosi.

Odredbama člana 6. Zakona definisana su dopunska prava koja mogu ostvariti lica iz člana 1. ovog Zakona, te da se ista ostvaruju u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

Ovom prilikom ističemo da ovo Ministarstvo već realizuje pravo na dodjelu sredstava za održivi povratak-član 6. stav (1) tačka hh) koje je uređeno članom 67. i 68. Zakona a prema kojima lica iz člana 1. istog Zakona, koja su ostvarila povratak u mjesta u kojima su imali prebivalište odnosno boravište prije početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu u svrhu obezbjeđenja uvjeta za održivi povratak u istom, imaju pravo na jednokratnu dodjelu sredstava za održivi povratak, pod uvjetom da su prebivalište, odnosno boravište na području Kantona Sarajevo imali i na dan 06.02.1999.godine, a u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima, te ovo pravo nemaju lica koja su na području Kantona Sarajevo riješila svoje stambeno pitanje.

Članom 74. stav (2) Zakona propisano je da u slučaju odjave prebivališta ili boravišta sa područja Kantona Sarajevo, odnosno prijave prebivališta ili boravišta na drugom području unutar Bosne i Hercegovine, lica iz člana 1. istog zakona nastavljaju koristiti pravo na zdravstvenu zaštitu - član 6. stav (1) tačka a) i naknadu troškova dženaze-sahrane-član 6. stav (1) tačka t) po tom zakonu, ukoliko ta prava ne ostvare po propisima koji važe na području njihovog novog prebivališta.

Nadalje, shodno odredbama člana 19. Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19 i 29/22) demobilizirani branioci povratnici u entitet Republika Srpska ili u Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine imaju pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu bez obzira na godine života ako ne ostvaruju mjesečne prihode u

iznosu većem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine i ako je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci.

Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti supruga umrlog demobiliziranog branioca, povratnika u entitet Republika Srpska ili u Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, bez obzira na godine života ukoliko ne ostvaruje mjesečne prihode u iznosu većem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji za mjesec decembar 2018. godine i ako je umrli bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci.

Iz naprijed navedenog ističemo da se većina prava koja su navedena u inicijativi ostvaruju po Zakonu o pravima lica koja se iz Kantona Sarajevo vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/13), a u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine, kao i po Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19 i 29/22).

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo,
- Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo x3,
- Službi za Skupštinske poslove Kantona Sarajevo,
- Stručnoj službi Vlade Kantona Sarajevo,
- A/a.

